

„Mi smo jim odpovedali, ker potem, ko so jeli sem prihajati, so se drugi ogibali gostilnice in mi smo imeli škodo, ker ti gospodje so le malo ali nič pili, drugih pa ni bilo.“

„Kaj vruga — si mislim — tedaj še tu v Radečah, razvpitem nemčurskem gnezdu, spoznavajo ljudje, da o zgolj nemčurjih ne morejo živeti! Da bi v tem spoznanju Ljubljancani kedaj došli vsaj Radečane, koliko bolje bi bilo za nje in za narodno stvar.“

Druzega mikavnega nisem v Radečah našel nič. Pač! Ko grem nazaj proti brodu, zagledam na pragu neke hiše — ne gostilnice — še precj lično gospodično. Jaz bi se ne bil dalje brigal za to prikazen, da mi ne butijo nenadoma na uho besede: „Die slovenische Sproch ist gemajne Sproch, muss sich schämen, wenn einer nit tajč konn.“

Ej vruga! Loti li to ná me? Nehoté postojim in se obrnem nazaj. A od kod bi me ta žival poznala? — Gospica se umakne nekoliko nazaj čez prag, a ne toliko, da bi jaz ne slišal še daljnih besedi: „Was mocht der Br..lj hier, dieser Esel?“

Res, ni več dvoma, da ta prijazni pozdrav veljá meni. Al do zdaj so na poti le pijanci me kot mirnega popotnika s psovkami napadali; kako da so tu že „nemške“ gospice tako izobražene, kakor drugje pri nas pijanci!

Po pravilu: „pijanca pusti pri miru“ zatajim vskipelo nevoljo, čeravno me je prav žgečkalo par primer-nih nazaj dati, pa koračim dalje. — Žalosten sad nemčurske kulture, ki je že nježno ženstvo tako popačil!

Dospevši nazaj na Zidan most si naročim po želji praznega želodca v restavraciji golaš, ker za drugo jed ni bilo več časa. Pa kak je bil ta golaš! Bojé so na polji pobrane šlebedre, če jih skuhaš, mečje in okusneje od tega, kar sem tu dobil za 25 kr., za vrček (1/2 litra) piva pa sem moral plačati 16 kr. Restavracija na Zidanem mostu mene že ne bo več videla, to prisežem!

Še ena se mi je tu pripetila, ki mi je še zdaj nerešena zastavica. Od Vidma do Zidanega mosta sem plačal 1 gold. 7 kr., od Zidanega mosta do Ljubljane pa le 94 kr. Od Vidma do Zidanega mosta je 6 ur hodá, pa me je vlak vlekel skoro 3 ure; od Zidanega mosta do Ljubljane pa je najmanj 14 ur hodá, vlak me je privlekel skoro v 2 urah. Kdo mi reši to zastavico in opraviči različno ceno vožnje, ker sem se vozil na obeh stranéh z mešaním vlakom?

Dremaje skor celo pot bil sem kmalu v Ljubljani in potovanje moje bilo je končano.

Veliko o 3 tednih nisem obhodil, al doživel sem marsikaj, kar mi vedno v spominu ostane.

Končaje te potopisne črtice izrekam pa najtoplejšo zahvalo vsem častitim prijateljem in znancem, ki so mi s svojo vljudnostjo in gostoljubnostjo tako obilno pripomogli, da sem svoj namen, izvedriti si svojega duhá, po vsem dosegel. Prísrečna hvala vsem!

Mnogovrstne novice.

* *Zakaj se ljudje boljih stanov sedanji čas neradi ženijo?* — Profesor Schwicker na Ogerski politeh-niki v Peštu je na svitlo dal statistiko Ogerske dežele, v kateri kaže, da je čedalje manj ženitev med izobraženimi stanovi kakor pa med ljudmi nižih stanov, delavci itd., ki se ženijo brez premislika, s čim bodo rodovino svojo redili. Zakaj pa se ne ženijo izobraženci, razjasnuje prof. Schwicker tako-le: „Pisatelji in umetniki, profesorji in učitelji, uradniki in odvetniki, obrtniki in trgovci niso v stanu, ustanoviti si lastnega hišnega gospodarstva in zadovoljiti materijalnim za-

htevam sedanjih žen, — zato je toliko neomogućenih žensk v teh stanovih. Da pa je število neomogućenih zmirom večje, krive so tudi ženske same. Pretirana potrata v obleki in pobišni lišp, neizmerne zahteve v društvenem življenji, nenasitljivi poblep po zabavah, pomanjkanje čednosti in sramote in pomanjkanje čutja za resnejše in uzvišene naloge človečanstva — vse to odvrča mlade ljudi od ženitev.

Ali ni prav taka tudi pri nas?

* *Električna osvečava mestnih ulic namesti plinove (gazne) osvečave.* Županstvu Dunajskega mesta se je predložila osnova, kako bi se celo mesto razsvitljevalo z električno svitlobo. Predlagatelj želi najprej narediti poskušnjo na ulici „Ringstrasse“. Ena svetilnica od druge bila bi 75 metrov sasebi. Pravijo, da bode ta razsvetljava bolja in cenejša od une s plinom. — V Petrogradu so jo neki že pred več časom poskusili, pa je neki svetloba tako huda, da so se konji plašili.

Zabavno berilo.

Brzda jezičnih žen.

Národna pesem iz Notranjskega; zapisal Josip Potepan.

Sem pridite tiste žene,
K' zavolj jezika največkrat
Ste od svojih móž tepene,
Jaz vam čem „arnije“ dat'.

Gospá pravi: „Tega st'riti
Men' nikdar mogoče ni,
Da bi b'la kača na jeziki,
Jez mu povem, kar mu gré.

Dohtar sem prav imeniten
Za tiste hude možé;
Katera neče tepena biti,
Stori naj, kar vam zapovem!

Potlej mi daje take vdarce,
Da sem črna kakor vrug;
Dajte mi „arnije“ take,
Da bo moj gospod kroták.“

K tem dohtarji enkrat pride
Ena prav žlahtna gospá,
In „arnije“ ga poprosi
Za svoj'ga hud'ga možá.

Dohtar gre, hitro nalije
En glažek frišne vodé,
In pravi: „To so copernije
Vam za hude možé.

Sè solzami je tožila,
Kako se pri nji godí,
Štir' cekine mu je obljubila,
Če možá jej ukrotí.

Tá, ki jih bo nucat' tela
In bo mene ubogala,
Jez mislim, da ni mogoče,
Da b' kedaj tepena b'la.

Dohtar pravi: „Vaša gnada,
Za to nobene „arnije“ ni,
In nobena ne pomaga,
Ampak to vam govorím.

Té vodé v usta vzemite,
Ko pride vaš gospod domú,
Če kaj vodé 'z ust vam uide,
Bo razjéla vso bradó.

Vi ste mu dolžni molčati,
K' pride vaš gospod domú,
Ne smete mu nazaj jezljati,
Če boste vid'li, da je hud.

Naredila bo take rane,
Da bo grdó videt' jih,
Da b' si kavke ino vrane
Lahko st'rile gnezda v njih.*)

*) Akoravno so „Novice“ poslednja leta opustile pesme jemati v svoje predale in ako tudi ta pesem ni nikak biser národne poezije, vendar smo jo po Vaši želji natisnili svojim bralcem za kratek čas o predpustu. — Kolike vrednosti so biseri národnega pesništva za kulturno zgodovino slednjega národa, to vé vsak izobraženec. Če je zatorej v Vaši okolici moči nabirati take stvari in Vam to dovoljuje katerikrat čas, zbirajte národne naše poezije ostanke! Pošljete jih lahko tudi „Matici“, samo paziti Vam je pri nabiranji, da ne jemljete v svojo zbirko takih národnih proizvodov, kateri nimajo nikake estetične in jezikoslovne vrednosti. Med pesmijo in pesmijo je velik razloček, in ni vse, kar je staro, tudi vredno, da se ohrani.

Vred.